

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Mammillaria carmenae Castan

Foto: A.B. Pullen

ISBN 0039-4467

61ste JAARGANG
No. 2
FEBRUARI 1982

Mammillaria carmenae Castan.

A.B. PULLEN

Dit fraaie plantje, dat zo op het eerste gezicht wel wat lijkt op *M. schiedeana*, werd voor het eerst beschreven door Castaneda in 1953. Hij vond dit plantje groeiend in rotsspleten op de ranch "La Reja", Jaumave, Tamaulipas, Mexico. Jarenlang was het min of meer van het toneel verdwenen, totdat het in 1977 na lang zoeken, door Dr. A. Lau werd teruggevonden ten noorden van La Reforma, tussen Ciudad Victoria en Jaumave, op een hoogte van 1300-1500 m. Lau beschrijft zijn herontdekking in het Amerikaanse Cactus and Succulent Journal, vol. 50 - 4, jul./aug. 1978. Het veldnummer is LAU 1192.

Beschrijving: Het lichaam is bolvormig tot kort zuilvormig. Door spruiten aan de basis vormt de plant clusters. De axillen zijn wollig en de areolen dragen tot meer dan honderd fijne randdoorns, benevens wollige haartjes. Een middendoorn ontbreekt. De kleur van de bedoorning varieert van bijna wit, via geel tot bruingeel. De bloemen hebben een diameter van 1-1 ½ cm en zijn wit tot lichtroze van kleur. De vruchten zijn geelgroen, de zaden zwart.

Enkele jaren geleden kwam ik via een cactusvriend in het bezit van een viertal zaailingen van deze soort. De planten groeiden voorspoedig en bloeiden alle vier in het voorjaar van 1980 voor de eerste maal. De bloei duurt wel een maand en gedurende deze periode worden wel honderd bloemen geproduceerd. Daar dagelijks de planten met een penseeltje onderling te bestuiven kon ik enkele maanden later een behoorlijke hoeveelheid zaad oogsten. Ook dit jaar (1981) hebben de planten uitbundig gebloeid tussen half mei en half juni en ik hoop ook dit jaar weer zaad te kunnen oogsten. De zaailingen groeien het eerste jaar niet snel. Men moet ervoor waken, dat ze in de eerste winter niet verdrogen. Daarna gaat het sneller.

De beide grootste planten in mijn collectie vullen momenteel een 9 cm pot. De zaadhandel vroeg de eerste jaren exorbitante bedragen voor een paar zaadjes van *M. carmenae*, maar gezien het gemak, waarmee zaad te winnen en op te kweken is, zal het zeker niet lang meer duren voordat *M. carmenae* een populaire plant is in cactusverzamelingen.

Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen

Studiegroep voor Succulente planten

Op de Algemene Vergadering in mei 1981 is de wens besproken te komen tot een landelijke studiegroep voor Succulente planten

Een aantal liefhebbers willen discussiëren over nieuwe opvattingen inzake de systematische indeling der planten. Anderen willen graag wegwijis gemaakt worden over het hoe en waarom, over het voor en tegen van steeds weer nieuwe namen. Liefhebbers met voorkeur voor een bepaald geslacht kunnen hun ervaringen en inzichten kenbaar maken, waarbij een aantal planten getoond kunnen worden.

Een voorlopig programma ziet er als volgt uit.

1. In hoeverre heeft Ritter gelijk als hij stelt dat veel soorten *Lobivia*'s terug gebracht moeten worden tot één soort met variaties.

2. Hoe denken we over de indeling der Cactaceae in kleine geslachten, door Britton en Rose begonnen en voortgezet door Berger-Werdermann-Backeberg en anderen.
3. Moeten we terug naar veel grotere geslachten met ondergeslachten zoals gepropageerd door Rowley-Friedrich-Donald-Buining.
4. Kan een indeling volgens phylogenetisch systeem (stamgeschiedenis der planten) zoals Buxbaum heeft aangegeven de enige en voor altijd geldende grondslag vormen voor een indeling der Cactaceae. Een opvatting reeds bestreden door J.A. Janse en Däniker op het eerste congres van het I.O.S. 1950 in Zürich. Op dit congres onderstreepte H.M. Roan de vrijheid van gedachte en van het geschreven en gesproken woord.
5. Kunnen R.E.M. en andere vergrotingen van pollen en zaden met zekerheid aangeven tot welk geslacht een plant behoort.
6. Welke betekenis heeft de karyosystematiek (het bepalen van de chromosomentallen) en de biochemie voor de indeling der geslachten.
7. Het blijkt dat liefhebbers grote invloed hebben over het wel of niet aanvaarden van allerlei theorieën door de keuze van de boeken die ze kopen. Backebergs Kakteenlexikon wordt nog steeds goed verkocht, nu ook in het Engels vertaald.

Natuurlijk kunnen ook vragen van alle dag besproken worden.

Het bestuur van Succulenta zou graag met serieuze liefhebbers een eerste bespreking willen houden half april. Opgave bij: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest, tel. 02155-12074.

Discocactus horstii (en een eenvoudige manier om 's avonds of 's nachts te fotograferen)

AT DE LANGE

Ik ben sterk geïnteresseerd in het geslacht *Discocactus*. Zoals met de meeste van mijn andere cactussen het geval is, probeer ik om, als het maar enigszins mogelijk is, Discocactussen van zaad op te kweken. Jammer genoeg zijn zaden van dit geslacht erg moeilijk verkrijgbaar. De serieuze liefhebbers van het geslacht Discocactus zullen dit ook al wel ervaren hebben. Het is daarom dat ik als alternatief steeds op zoek ben naar volwassen planten als potentiële zaadbronnen, mits dit financieel mogelijk is en vooropgesteld dat ik vanuit Zuid-Afrika geschikte planten in Europa kan aankopen. Gewoonlijk zijn helaas de aangeboden planten reeds lang uitverkocht als mijn bestelling bij de leveranciers belandt. Niettemin is het me toch gelukt om enkele volwassen planten te verkrijgen, waaronder een geënte *D. horstii*.

Als doel heb ik mij gesteld om van elke volgroeide cactussoort, die in bloei staat, een kleurendia te maken voor identificatie-doeleinden. De soorten die overdag bloeien fotografeer ik in het volle zonlicht. De nachtbloeiers leveren soms meer problemen op. Weliswaar zijn de bloemen van de meeste geslachten van nachtbloeiers 's morgens nog open, zodat men er toch een goede opname van kan maken, doch Discocactus is de uitzondering op de regel.

Discocactus araneispinus

Foto van de schrijver

De opmerkzame lezer heeft gezien dat de foto op p. 17 van het januarinumnummer van *Succulenta Discocactus horstii* voorstelt. De redactie biedt zijn verontschuldigingen aan voor deze fotoverwisseling.

's Ochtends zijn de bloemen al zover verwelkt dat men er geen aanvaardbare dia meer van kan maken. Bovendien tracht ik steeds de bloemen te bestuiven om zodoende aan het zo kostbare zaad te komen. Nu heeft de ervaring mij geleerd dat van bloemen die pas 's morgens bestoven worden, geen succesvolle bevruchting verwacht mag worden. Ongelukkigerwijs kan men niet eerst de bloemen bestuiven en daarna fotograferen, aangezien in de meeste gevallen de bloemen opengesneden moeten worden om de stampers en de meeldraden te kunnen bereiken.

Om toch zowel te bestuiven als te fotograferen staan ons twee wegen ter beschikking. Eerstens kan men trachten het bloeiritme van de plant - tijdelijk - te veranderen door de plant, zodra de bloemknoppen uit het cephalium te voorschijn komen, 's middags in het donker te zetten. Als men geluk heeft zullen de bloemen laat in de namiddag geheel geopend zijn zodat de bloeiende plant dan nog bij zonlicht gefotografeerd kan worden. Met deze methode heb ik niet zo veel succes gehad. De bloemen ontplooiën zich niet zo mooi zoals dat op een natuurlijke wijze het geval zou zijn. Voorts kwam het nogal eens voor dat twee planten waarvan de knoppen zich op gelijke wijze ontwikkelden, na het in het donker plaatsen, op verschillende dagen bloeiden. Zonder die kunstmatige ingreep zouden zij ongetwijfeld op hetzelfde tijdstip gebloeid hebben. Door het ongelijktijdig bloeien kan men een eventuele zaadwinning gevoeglijk vergeten.

Wat het fotograferen betreft: tot nu toe is het me met bovengenoemde methode alleen gelukt een goede opname te maken van *D. estevesii* (zie *Succulenta*, februari 1981).

In de tweede plaats kan men de bloemen zich op de normale wijze laten ontwikkelen en dan de bloeiende plant fotograferen met behulp van fotolampen of van flitslicht. Om ongewenste contrasten te vermijden dient men twee of meer fotolampen te gebruiken. Dit wordt een vrij kostbare geschiedenis en bovendien moet men zeer snel werken. De fotolampen stralen zoveel warmte uit dat de tere bloemen al snel verwelken. Het alternatief is dan: flitsen.

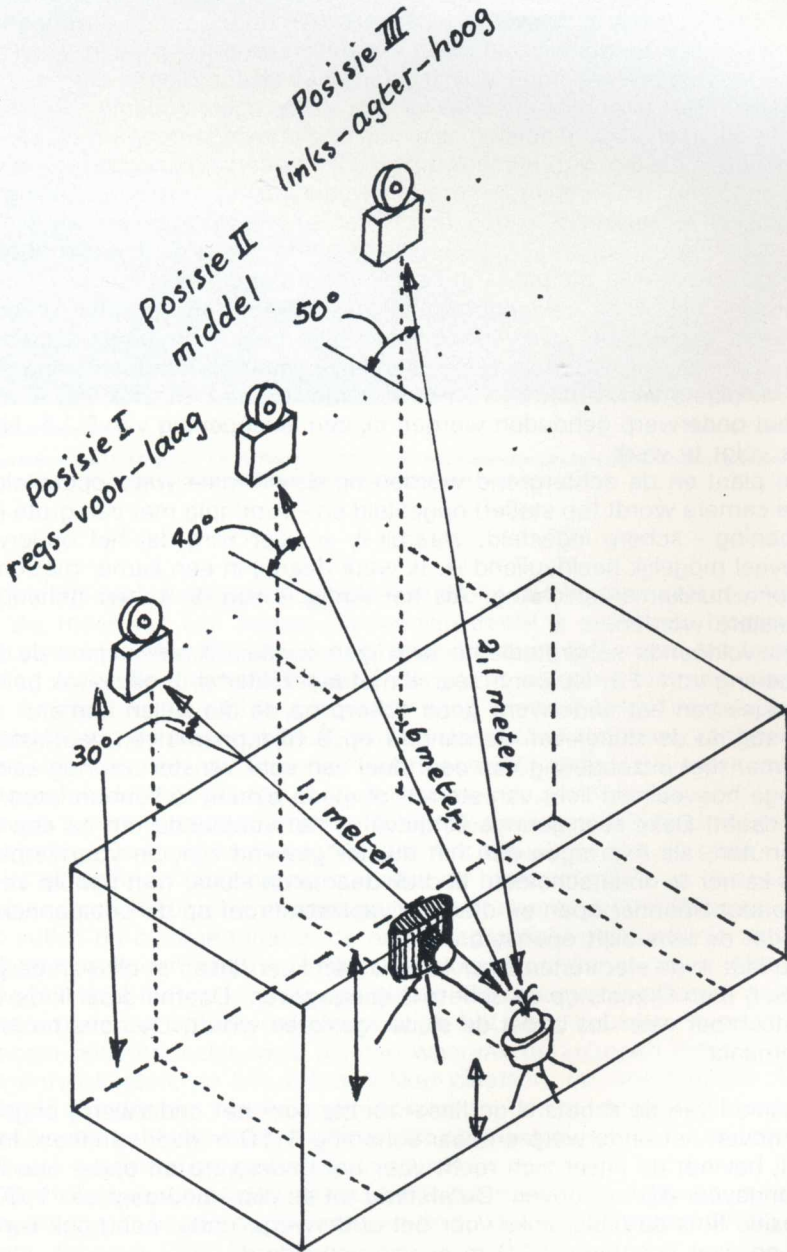
Ook hierbij stuiten we op het probleem van de sterke contrasten als we één flitsapparaat gebruiken. Twee of meer electronenflitsers gebruiken om de zware contrasten af te zwakken, wordt ook een dure grap en deze werkwijze is bovendien te ingewikkeld om mechanisch en optisch goed te functioneren. Vervolgens kan men een flitsapparaat in combinatie met spiegels toepassen. Het is echter erg moeilijk om de spiegels zodanig te plaatsen dat er een goede weerkaatsing van het flitslicht gegarandeerd is. De flits zelf is nutteloos om te controleren of de lichtweerkaatsing correct is. Gebruikt men een andere lichtbron om de weerkaatsing, dus de plaatsing van de spiegels te controleren, dan moet men er absoluut zeker van zijn dat men nadien het flitsapparaat op precies dezelfde plaats en in exact dezelfde richting opstelt. Alle moeite is anders vergeefs geweest.

Uiteindelijk heb ik de volgende techniek ontwikkeld en daarmee prachtige resultaten bereikt. De werkwijze is bovendien heel eenvoudig. Volgens de gebruiksaanwijzing van mijn electronenflitser moet bij handbediening ('manual' in plaats van 'automatic') het apparaat op een afstand van 1 meter van het onderwerp gehouden worden bij een lensopening van F 16. Nu ga ik als volgt te werk:

1. De plant en de achtergrond worden op de normale wijze opgesteld.
2. De camera wordt (op statief) opgesteld en - voorlopig met een grote lensopening - scherp ingesteld, waarbij ik er voor zorg dat het onderwerp zoveel mogelijk beeldvullend is. Ik werk daarbij in een kamer met de gewone huiskamerverlichting. Als het nodig is kan de kamer geheel verduisterd worden.
3. Om voldoende scherptediepte te krijgen verklein ik vervolgens de lensopening tot F 16. Nu controleer ik met een zaklamp of alle zwak belichte plekjes van het onderwerp goed scherp op de dia zullen komen.
4. Ik stel nu de sluiters van de camera op B (tijdopname) en verduister de kamer met uitzondering van een (deel van een) venster om nog een geringe hoeveelheid licht van sterren of maan binnen te kunnen laten. Het is nacht! Deze zeer geringe lichtinval is net voldoende om na een paar minuten, als mijn ogen aan het duister gewend zijn, de voorwerpen in de kamer te onderscheiden. Ik druk daarna de sluiters met behulp van de draadontspanner open en draai de vastzetschroef op de ontspanner aan zodat de lens blijft openstaan.
5. Nu laat ik de electronenflitser telkens één keer flitsen in elk van de posities I, II en III zoals op de schets is aangegeven. Daarna draai ik de vastzetschroef weer los zodat de sluiters gesloten wordt. De opname is dan gemaakt.

In positie I van de schets is de flitser rechts voor het onderwerp, ongeveer 30° boven het onderwerp en naar schatting 1,10 m daar vandaan. In positie II bevindt de flitser zich recht voor het onderwerp en onder een hoek van ongeveer 40° er boven. De afstand tot de plant bedraagt ca. 1,60 m. In positie III is de flitser links voor het onderwerp, onder een hoek van ca. 50° en naar schatting 2,10 m er van verwijderd.

Nu weer terug naar de plant op blz. 17 van het januarinummer.
Discocactus horstii is naar mijn mening het juweeltje onder de Disco's.
Van alle soorten heeft hij het kleinste plantelichaam, maar in verhouding tot
de plant beslist de grootste bloemen. Als de plant bloeit is de delicate geur
op 50 m afstand in de buitenlucht waar te nemen. Dat ik niets overdrijf
toont de volgende - lyrische - ontboezeming.

Op een morgen was ik gaan kijken of er al bloemen bij mijn Disco's te voorschijn aan het komen waren. Er was echter nog niets te zien. Diezelfde avond ben ik, tegen mijn gewoonte in, niet meer gaan kijken. Later, het was toen al nacht, ging ik het huis sluiten en toen, bij de achterdeur, rook ik ineens die wonderlijke geur, delicaat maar aanlokkelijk. Nieuwsgierig ging ik, gewapend met een zaklamp naar de kas. Slechts één enkele lichtbundel, slechts één blik was voldoende: hij bloeide! Welk een wonder! 's Morgens was er nog geen bloemknop te zien geweest en 's avonds was er de volledig geopende bloem in al zijn glorie. Keer op keer, steeds als er een *Discocactus* bloeit, raakt men in vervoering. Ongeveer hetzelfde ervaar ik als ik het boek 'Discocactus' ter hand neem; telkens als ik het boek doorblader lijkt het of het bloeit, zoals de Disco's zelf doen. Helaas kan ik geen hulde meer brengen aan de auteur, A.F.H. Buining, maar aan alle medewerkers ervan, genoemde en niet genoemde, zeg ik: BAIE DANKIE. Het is een pronkstuk voor de cactusliteratuur en zelfs ver daarbuiten.

Greenstraat 55, Parktown 0084, Pretoria, Rep. Zuid-Afrika
Vertaling: Arie de Graaf

Een zeer geslaagde cactusreis naar de Costa Brava, Spanje

G. DE LANGE

Na een heerlijk verblijf in Spanje, waar we volop hebben genoten van schitterende tuinen met exotische planten, stralende zon en een prima verzorging in een heel goed hotel, moet mij eerlijkheidshalve het volgende van het hart. Allereerst had ik het vermoeden dat op deze reis de niet-cactofielen, zoals mijn vrouw en de wederhelften van de andere leden van onze groep, niet zo erg aan hun trekken zouden komen. Welnu, die vrees bleek al gauw volkomen ongegrond. Het programma was namelijk zó gevarieerd, dat het voor iedereen - cactus- of succulentenliefhebber of geen van beide - elke dag wel iets bijzonders bood, b.v.: een zonovergoten prachtig strand vlak voor de deur van het hotel; een bezoek aan een nachtclub met een internationaal showprogramma; een dagje "Barcelona-kijken" met de Santa Maria in de haven, de gezellige bloemen-, vogel- en dierenmarkt; een gastvrij onthaal bij een modeshow; een mini-cruise over de Middellandse Zee (het water is echt zo blauw) en daarna een bezoek aan een wijnproeverij.

Dan waren er natuurlijk de reeds geplande bezoeken aan de botanische tuinen: Pinya de Rosa van Riviere de Caralt, Mar y Murtra en de Stedelijke Succulentenverzameling van Barcelona. Collecties die elk op zich reeds de toch wel pittige busreis volkomen rechtvaardigden. Onvoorstelbaar hoe goed cactussen daar in de open lucht aan de Costa Brava groeien en bloeien. Er werd dan ook enthousiast gefotografeerd en gefilmd. Niet vaak krijgt men de gelegenheid dit te doen in zulk een schitterend natuurlijk décor. Indrukwekkend was ook het bezoek aan Chavisa in San Gines de Vilasar, een der grootste cactuskwekerijen van Europa, waar meer dan tienmiljoen planten op hun toekomstige eigenaars stonden te wachten. Twee grote kassen waren hier gevuld met de enorme privé-verzameling van de eigenaar, die ons persoonlijk rondleidde en af en toe met gulle hand plantjes uitdeelde; in afrekenen had hij geen zin, het was siësta...

Na een bezoek aan Cactus Braso, te Vilasar de Mar was de heer Braso zo vriendelijk ons te begeleiden naar de privé-verzameling van een van zijn

zeer goed gesitueerde relaties. Deze had om zijn huis een paradijs geschapen voor de cactusliefhebber. Metershoge cactussen, zeldzaam gaaf, stonden hier opgesteld, afgewisseld met enorme exemplaren van grusonii's enz. Onvergetelijk mooi. Dit zijn collecties die je zonder de heer Sterk als reisleader beslist niet te zien krijgt.

Daarom is één ding wel duidelijk geworden op deze reis: om een cactustrip als deze te doen slagen, moet je alles mee hebben, vooral de heer Sterk uit Helmond. Namens de hele club meneer Sterk: Bedankt voor deze geweldige ervaring.

*Op de Bouwen 27, Joure
(Voorz. Succulenta Fryslân)*

Een nadere kennismaking met *Melocactus giganteus* Buin. & Bred.

P. BRAUN

Deze hoort tot de mooiste, maar geldt tevens als een van de moeilijkste soorten uit het geslacht *Melocactus*, welke in 1968 door Buining en Horst werd gevonden. Nadien werd deze soort nog enige keren door Buining, Horst en Uebelmann op de vindplaats bezocht. Maar ook via Warras kwam deze plant naar Europa. De soortnaam *giganteus* (= de grootste) is thans niet meer helemaal van toepassing. Want intussen werden nog andere soorten in de natuur met grotere afmetingen aangetroffen. Als voorbeelden daarvan dienen hier *Melocactus levitestatus* Buin. & Bred. en *Melocactus warasii* Pereira & Buenecker genoemd te worden. Maar niettemin kan *Melocactus giganteus* op de groeiplaats een hoogte van ruim een meter bereiken. Daarbij verliezen die grote exemplaren meestal houvast aan de grond, vallen dan om en groeien op hun zijkant verder. Deze planten worden tot ongeveer 20 cm breed en groeien dan meer zuilvormig. De cephalia (= wollige kop waaruit de bloemen ontspruiten, Red.) worden pas op veel latere leeftijd gevormd, nl. eerst bij een planthoogte van ca. 30-50 cm

*Melocactus
giganteus*
Buin. et Bred.

Foto van de
schrijver

en die cephalia worden zelf tot 30 cm hoog. In de eerste jaren groeien de cephalia evenwel zeer langzaam in de breedte en wel tot ca. 10 cm ϕ . De ongeveer 15, zeer duidelijk gevormde ribben hebben een vrij scherpe kant en bij de oudere exemplaren staan ze spiraalvormig. De roodachtig grijze doorns zijn tamelijk kort, buitengewoon sterk en krachtig, dik en hard. Rond de ca. 15-17 mm lange middendoorn staan de ongeveer 8 randoorns klauwachtig ingeplant.

Deze uitzonderlijke vormkenmerken tonen duidelijk aan dat deze soort verwant is met *Melocactus zehntneri* (Br. & R.) Werd. (emend. Buin. 1974). Maar toch kan Taylor's uitspraak: "Little more than a variety... (= weinig meer dan een variëteit)" niet staande gehouden worden. Want op grond van een lange, aardrijkskundige scheiding heeft *Melocactus giganteus* zich tot een goed herkenbare en erfelijk goed gefixeerde soort ontwikkeld. Hetgeen ook bij zaailingen onder Europese culturomstandigheden tot uitdrukking komt. En niet alleen door enkele, toegegeven wat minder belangrijker

verschillen in uiterlijk laat zich *Melocactus giganteus* van *Melocactus zehntneri* onderscheiden, maar vooral vanwege de structuur van de bloem. In tegenstelling met *Melocactus zehntneri* is de bloem van *M. giganteus* zelfsteriel (d.w.z. de bloem kan niet met eigen stuifmeel bevrucht worden, Red.) en dus bepaald hoger afgeleid. Opvallend is de sterk teruggebrachte bloembuis met slechts kleine, betrekkelijk korte en in tegenstelling tot *Melocactus zehntneri*, spatelvormige bloembladen. De buitenkant van het onderste gedeelte van de bloem (receptaculum) is bijna kaal, van slechts enige schubben voorzien, die meestal vergroeid zijn. De meeste tussenknoopen zijn teruggebracht of helemaal naar boven tot de bloemopening verschoven. In het algemeen is de bloem zeer kort en komt zelden boven het oppervlak van het cephalium uit. Dit laatste geschiedt hoogstens bij exemplaren met een kleine bloeikop en bij vochtige temperaturen.

Aardrijkskundig gezien zijn de naaste verwanten *Melocactus curvicornis* Buin. & Bred. in het zuiden, en *Melocactus species HU 422* in het noorden. Het verspreidingsgebied van *M. zehntneri* ligt nog verder naar het noordoosten. *M. giganteus* groeit op de typevindplaats op 520 m boven de zeespiegel op de Serra do Santo Inacia. De planten groeien daar bijna onbeschut op een rotsachtig terrein dat overwegend uit kwartsiet bestaat dat roodachtig getint is. Ook vonden we *M. giganteus* verder naar het noorden, vlak bij de Rio Sao Francisco, op kwartairterrassen met los gesteente, dat overwegend bestaat uit licht kwartsiet en soms kalkhoudende stenen.

Het vaderland van *M. giganteus* ligt zowel in het gebergte van de naar het noordwesten uitlopende Serra do Espinhaco als in het randgebied van de zuidelijke rivierafzettingen van de Rio Sao Francisco. Dit kwartsietgebergte wordt noordwaarts door de reusachtige, kalkhoudende sedimentbekkens van de Rio Jacaré en van de Rio Salitre gescheiden en duikt eerst weer op in de omgeving van Minas de Mimosa. Eerst hier groeien weer exemplaren uit de verwantschap met *M. zehntneri* en komen dan op regelmatige afstanden van elkaar tot bij Piaui en Pernambuco voor.

De beide onderbrekende sedimentbekkens kennen weliswaar een aantal *Melocactus*populaties, maar tot dusver werden er slechts soorten van andere verwantschapsgroepen aangetroffen. Daar tegenover houden de geologische en klimatologische omstandigheden in, dat tussen *M. giganteus* en *M. curvicornis* nog overgangsvormen aangetroffen worden.

Wat betreft de cultuur voor *M. giganteus* moet men de uiterste zorg betrachten. De oorspronkelijke groeiplaats is zeer droog en buitengewoon heet. Zelfs tijdens de winternachten daalt de temperatuur nauwelijks onder 20° C. Bij ons moeten ze dus op het warmste en zonnigste plekje in de kas staan. Op een rijkelijke watergift in de zomer zijn ze zeer gesteld, echter onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de grond van een grove, mineraalrijke en waterdoorlatende samenstelling is.

Literatuur:

1. Buining, A.F.H.: *Melocactus giganteus* Buin. et Bred. sp.n., Cact. Succ. Journ. US 45:227-230. 1973
2. Buining, A.F.H.: *Melocactus curvicornis* Buin. et Bred. sp.n., Kakt. and Sukk. 22 (2): 33-35. 1972
3. Buining, A.F.H.: *Melocactus zehntneri* (Britt. & Rose) Werd.,Krainz, Die Kakteen 1.7.1974
4. Buining, A.F.H.: *Melocactus* in Brazil, Cact. Succu. Journ. US 46: 206-212. 1974
5. Derby, O.A.: The Serra do Espinhaco. J. Geology, 14: 374-401. 1906
6. Grabert, H.: Postmesozoische Entwässerungen und Oscillation am Ostrand des brasilianischen Schildes, Geol. Rdsch. 58, 166-190, 1968
7. Taylor, N.P.: Notes on the Genus *Melocactus* (1): E. Brazil., Cact. Succ. Journ. GB 42 (3): 63-70. 1980

Hauptstrasse 83, D-5020 Frechen 1, W.-Duitsland
Vertaling: Th. Neutelings / J. Defesche

Succulentenbescherming georganiseerd (I)

NICO VERMEULEN

In de vorige eeuw werden de bisonen in Amerika nagenoeg uitgeroeid. De Indianen hadden vele eeuwen op bisonen gejaagd zonder ze te bedreigen. Indianen doodden alleen wat ze voor hun voedsel nodig hadden. Het waren rijke blanken die voor hun plezier zoveel mogelijk bisonen afschoten, als jachttrofee. Nu vindt iedereen die bisonjacht een schandaal. We keuren natuurvernietiging af, die slechts de pronkzucht van verwende mensen dient. Of niet soms?

Waarom kopen liefhebbers dan nog steeds importplanten die uit de natuur zijn geroofd? Waarin wijkt het verhaal van de succulenten af van dat van de bisonen? Is het niet onze pronkzucht en trofeejacht die succulente soorten met uitsterven bedreigt? Moeten we niet af van de gedachte dat we onbepakt op de natuur kunnen parasiteren?

Het kan ook anders. De echte succulentenliefhebber bekwaamt zich in het kweken, ook van moeilijke of langzaamgroeiende soorten. Om aan zaden te komen zullen we de natuurlijke bronnen aan moeten spreken. Daarbij moeten we ons de mentaliteit van de Indianen eigen maken en niet méér nemen dan strikt nodig is. Wanneer alleen de kwekers planten importeren met het doel om daarmee zaden voort te brengen voor de liefhebbers is er niets aan de hand. De populaties zullen zich kunnen herstellen.

Het verzamelen van succulenten voor de massamarkt gaat heel anders in zijn werk. Hele populaties worden systematisch vernietigd. Herstel zal meestal niet meer optreden. Daarbij moeten we onderscheid maken tussen verschillende soorten planten. Niemand zal het je kwalijk nemen wanneer je in Nederland een paardebloem uitsteekt, maar van de zwanebloem moet je afblijven. Zo is het ook met de succulenten. Bepaalde soorten zijn onuitroeibaar. Helaas is de handel juist niet in die soorten geïnteresseerd. De handelaren zoeken de zeldzame, langzaamgroeiende soorten die in geïsoleerde populaties groeien. De schaarsheid bepaalt de waarde. Meer dan honderd jaar oude zeldzaamheden kwijnen in korte tijd weg op vensterbanken en in kasjes. Wat een schande!

De meeste importen sterven snel. Dat komt omdat het beschadigde wortelstelsel van oudere planten zich slecht herstelt, vooral in ons klimaat. Het komt ook omdat degenen die importen kopen meestal slechte kwekers zijn. Een goede kweker heeft de dure importen immers niet nodig. Hij of zij geniet van de groei van zelfgezaaide plantjes.

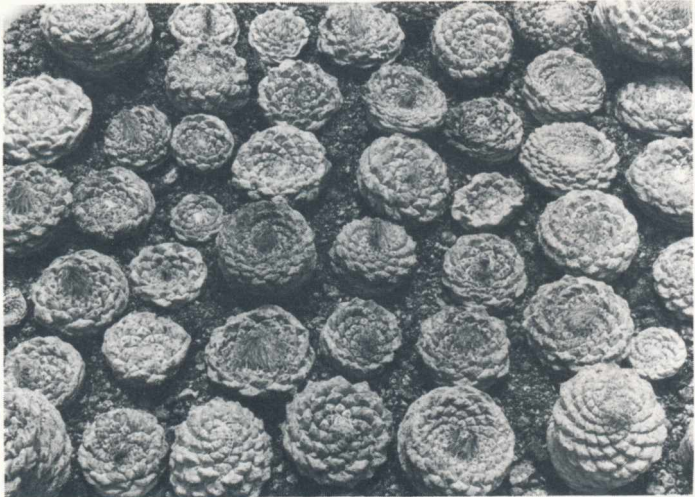
De handel in importen bedreigt niet alleen de natuurlijke gevarieerdheid, maar ook onze hobby. Wanneer de plundering doorgaat zullen vele soorten uitsterven. De kans is groot dat ze vroeg of laat uit de verzamelingen verdwijnen. De succulentenhobby is sterk onderhevig aan mode. Soorten die in een bepaalde tijd razend populair zijn, worden later door iedereen vergeten. En er hoeft maar een energiecrisis te komen om de meeste verzamelingen te vernietigen.

Zelfs wanneer een soort niet helemaal uitsterft, lijden de echte hobbyisten onder de plunderzucht van anderen. De planten worden zo zeldzaam en de natuurbescherming moet zo streng worden dat de kwekers en echte liefhebbers moeilijk of helemaal niet meer aan plantenmateriaal en zaden kunnen komen. Ook hier gaat de vergelijking met de bisonen weer op: de Indianen mogen nu geen bisonen meer schieten. Het is dus ook puur vanuit het

Voorjaar 1979 nam de douane op het vliegveld van Frankfurt 3700 illegaal ingevoerde en illegaal geroofde Mexicaanse cactussen in beslag. De plundersaars waren deelnemers aan een zogenaamde 'cactusstudiereis'.

Een kruitwagen met een deel (minder dan de helft) van de planten uit de koffers van één van de reizigers.
Foto: Dr. Wilhelm Barthlott

Oude exemplaren van de zeldzame *Strombocactus disciformis* uit de bagage van één deelnemer aan de 'cactusstudiereis'. Het zijn 46 exemplaren.
Foto: Dr. Wilhelm Barthlott

belang van de hobby geredeneerd, van groot belang dat de handel in natuurimporten wordt stopgezet.

Het uitsteken van natuurlijke populaties is niet de enige bedreiging van de succulenten. Ook cultiveren van gronden bedreigt de soorten. Handelaren in natuurimporten rechtvaardigen hun gedrag door ons voor te houden dat ze voor de bulldozers uit hollen om de planten te redden. Zeker voor wat betreft de langzaamgroeiende Mexicaanse cactussen, die veel worden verhandeld, gaat dat niet op. Ze groeien in afgelegen gebieden die juist het minst door de bulldozers worden bedreigd. Smoesjes dus.

"Succulenta is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest.

Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Lucas Gasselstraat 52, 5246 CG Rosmalen.

Secretaris: C.A.L. Bercht, Maurits Hof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.

Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645.
Girorek. 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek. no. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgiro-dienst t.n.v. Succulenta te Baarn.

Alg. Bestuurslid: J.H. Vostermans, Schoolweg 55, 5916 PK Venlo.

Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs 580 en voor leden elders wonende f 45,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs 125.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.

2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 3, 3291 XK Strijen. Catalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.

Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen zonder Huilen: H. Leusink, Griftweg 15, 6745 XD Ede, post De Klomp. Tel.: 08387-1794.

Succulentarium: W. Ruysch, aanmelden voor bezoek: de heer Ruysch. Tel. 08370-19123, toestel 327, of I.V.T. t.a.v. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, 6708 PA Wageningen.

Oude nummers Succulenta: H.B. Hooghiemstra, Reyerdijk 115, 3079 NC Rotterdam.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Rosmalen, onder vermelding van "Discoboek".

De prijs van de Duitse versie is f 35,- (für Deutschland DM 35,-); de Engelse versie kost eveneens f 35,- (for Great Britain £ 7,-).

HANDLEIDINGEN, BEWAARBANDEN EN VERENIGINGSSPELDJES

Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten, 3e druk 1981 à f 6,- (bij afname van 10 of meer exemplaren of indien afgehaald bedraagt de prijs f 4,50).

Bewaarbanden voor 1 jaargang à f 16,- (f 13,- bij bestelling van 10 of meer, of indien afgehaald).

Verenigingsspeldjes, in broche-vorm of als steekspeld à f 4,-; bij bestelling van 20 of meer f 3,50 per stuk.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het betreffende bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta, afd. Verkoop, Venlo, met vermelding van de bestelde artikelen (Tel.: 077-18627, Hr. Vostermans).

JAAROVERZICHT LEDENADMINISTRATIE OVER 1981

Aantal ingeschreven leden	1-1-'81	Nieuw ingeschreven	31-12-'81
Afdelingsleden	1.685	88	1.594
Verspreide leden			
(gratis abonn. inbegrepen)	1.610	213	1.436
Belgische leden	298	67	310
Overige buitenlandse leden	185	18	182
Totaal	3.778	439	3.522

Afschrijvingen gedurende 1981	gratis abonn.	wanbetalers	op verzoek
afdelingsleden	-	40	139
verspreide leden	53	91	296
Belgische leden	-	42	13
overige buitenlandse leden	-	16	5
Totaal	53	189	453 = 695

Daar het totaal aantal afgeschreven leden 695 bedraagt, het aantal nieuw ingeboekten 439, lijdt de vereniging een verlies van 256 leden. Overigens geeft het aantal van 3.522 ingeschrevenen niet het aantal betalende leden aan, hierin zijn de gratis abonnementen nog begrepen, die als volgt onderverdeeld zijn:

regelmatige adverteerders (bewijsnummer)	: 9
afdelingsbibliotheken	: 25
verenigingsbibliotheken	: 3
archief vereniging	: 4
vaste medewerkers/schrijvers	: 9
ruilabonnementen	: 14

Een aangeboden gratis jaarabonnement aan een aantal bibliotheken hier te lande liep op een teleurstelling uit, weshalve dit per 31-12-'81 werd ingetrokken.

Uit de afschrijvingen der leden blijkt duidelijk dat in vele gevallen de extreem hoge verwarmingskosten hierbij een grote rol spelen, zodat ook de toekomstverwachtingen in dit opzicht een somber beeld blijven geven.

Uit dit overzicht is de band weer te bespeuren die de afdeling met zijn leden verbindt; het overgrote deel van degenen die hun lidmaatschap hebben opgezegd is namelijk onder de verspreide leden te vinden.

Toch is het aantal liefhebbers wat niet aangesloten is bij een afdeling, nog te hoog; er zouden wegen moeten worden gevonden om hen van de voordelen van een aansluiting bij een afdeling te overtuigen. Voldoen de afdelingen soms niet aan de gestelde verwachtingen? Het kan geen onbekendheid zijn, ieder nieuw ingeschreven lid wordt volledig op de hoogte gesteld van het bestaan, het doel en de werkwijze der afdelingen.

Er blijven nog een aantal problemen; o.a. de beperkte ruimte voor de adressering, die door het I.A.N. te Venlo wordt bepaald. Vooral voor buitenlandse leden kan dit soms tot een te beperkte dan wel onvoldoende adressering leiden, met alle vervelende gevolgen voor het betrokken lid, en het "klachtenbureau", de ledenadministratie!

De overname der verstrekte gegevens door het I.A.N. is vrij nauwkeurig, maar niet foutloos, zodat elke verwerkte mutatie na terugontvangst nogmaals dient te worden gecontroleerd.

De afdelingen, die in januari de ledenlijst ter controle kregen toegezonden, hebben dit op een enkele uitzondering na, vlot afgewerkt; hierbij nogmaals mijn dank voor hun medewerking. De noodzaak van de controle blijft bestaan; in verband hiermee wijs ik enkel maar op leden die wegens het niet voldoen aan hun financiële verplichtingen jegens de vereniging door ons zijn afgeschreven, maar nog steeds als afdelingslid te boek staan!

De samenwerking met het dagelijks bestuur en de ledenraad kan uitstekend worden genoemd, ik weet dat het vele, hieraan verbonden werk door hen wordt gewaardeerd.

Rest mij nog het verzoek om Uw medewerking te willen blijven geven, die nu eenmaal onontbeerlijk is wil dit onderdeel van onze vereniging goed blijven functioneren.

Middelburg, 31 december 1981
P. Dekker

NOTOCACTUS 4

In de serie brochures voor Notoliefhebbers is nu het 4e deel verschenen, samengesteld door J. Theunissen. Het is eigenlijk een logische voortzetting van Notocactus 2, waarin een opstelling van allerlei artikelen over Notocactussen sinds 1819 werd aangeboden. De nieuwe brochure biedt op 114 bladzijden fotokopiën van de belangrijkste oude beschrijvingen van soorten, die we nu bij het geslacht Notocactus rekenen. Het heeft de samensteller ruim 1½ jaar moeizaam spuurwerk gekost om deze artikelen, die ten dele zeer moeilijk zijn terug te vinden, bij elkaar te brengen. De brochure doet geen aanspraak op volledigheid, de samensteller ziet zijn bijdrage als een eerste aanzet om op soortgelijke wijze alle literatuur, die er op het gebied van Notocactussen waar ook ter wereld is verschenen, bij elkaar te brengen. Voor werkgroepen en serieus geïnteresseerde notoliefhebbers is de brochure onontbeerlijk.

De brochure wordt uitgegeven op het formaat A-4 door Internoto. Voor leden van Internoto kost zij (incl. porto) f 22,-, voor niet-leden f 25,-. U kunt de brochure bestellen door storting op Giro-nummer 2083226 van INTERNOTO te Oud-Gastel.

De brochure wordt U dan binnen enkele weken toegestuurd vanuit Duitsland. De vroegere brochures zijn geheel uitverkocht.

Horst Gantar

EVENEMENTEN

- 20 maart : Ledenraadsvergadering Succulenta
- 8 mei : Vergadering Internoto
- 15 mei : Algemene Ledenvergadering Succulenta
- 15 mei : Cactusbeurs afd. Amsterdam te Amstelveen
- 20-23 mei : Tentoonstelling Leuchtenbergia
- 4-17 juni : Tentoonstelling afd. Amsterdam in de Hortus van de Universiteit van Amsterdam.
- 5 juni : Ruilbeurs afd. Dordrecht te Zwijndrecht
- 21-22 augustus: Tentoonstelling Afd. Noord- en Midden Limburg in de Jochum Hof
- 28 augustus : Beurs te Zutphen
- 4 september : Beurs te Nijmegen
- 11 september : Ruilbeurs van het Noorden

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam!
Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

SUKKULENTENTUIN

FAM. VAN DONKELAAR

Laantje 1   Werkendam   tel. 01835-1430

AANBIEDING:

5 APOROPHYLLUMSOORTEN voor f 25,-

Na ontvangst van dit bedrag op giro 1509830

Gratis zaadlijst na aanvraag, plantenlijst na ontvangst van f 3,50.

CLICHÉFONDS

Nu de grootste drukte voorbij is, lijkt het nuttig even terug te zien op de gang van zaken in dit seizoen.

Het aantal bestellingen is tot dusver kleiner als vorig jaar, terwijl per bestelling ongeveer 10% minder zaden werden besteld.

Door een drukfout in de bestellijst heeft een groot aantal leden een te klein bedrag overgemaakt. Het stemt tot dankbaarheid, dat het merendeel van de bestellers op ons verzoek het resterende bedrag over te maken spontaan positief heeft gereageerd.

Wij moeten voorts onze welgemeende excuses aanbieden, omdat drie in de zaadlijst genoemde soorten aan niemand konden worden verzonden. Door overmacht ontving onze leverancier de Nrs. 23, 25 en 112 niet. Wij hebben naar vermogen hiervoor zaden verzonden uit de vervangende nummers.

Enkele soorten, die als vervangnummers bedoeld waren en waarvan dus slechts een geringe voorraad aanwezig is kunt U alsnog bestellen. De porties bevatten 20 zaden en kosten f 0,60 per portie.

U kunt gebruik maken van de bestellijst uit het decembernummer of de gewenste nummers op een vel papier schrijven en naar ons opzenden. Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag op Postgiro 14465 t.n.v. Beheerder Clichéfonds te Venlo.

548 *Lobivia cardenasiana* Rausch

549 *Lobivia pseudacachensis cinnabarina* Backbg.

550 *Lobivia quiabayensis* Rausch

551 *Mammillaria estebanensis* Linds

552 *Mammillaria flavicentra* Backbg.

553 *Melocactus brongiaritii*

554 *Ritterocereus griseus* (Haw.) Backbg.

Voorts zijn nog zaden voorradig van de hieronder genoemde soorten uit de zaadlijst in het decembernummer. Deze soorten kunnen alle besteld worden voor f 0,60 per portie of voor f 2,- voor vijf porties van **dezelfde** soort.

Geef U wel voldoende vervangers op, omdat de voorraad van sommige soorten niet erg groot meer is. Ook de in het decembernummer genoemde porties van 1000 en 10.000 zaden zijn nog verkrijgbaar.

Van de volgende nummers zijn nog zaden verkrijgbaar:

2 t/m 9, 14, 17 t/m 20, 24, 27, 29, 30, 32 t/m 34, 36, 37, 39 t/m 50, 54, 57 t/m 74, 76, 82, 84, 86 t/m 95, 97 t/m 100, 102 t/m 105, 107 t/m 111, 113, 114, 116 t/m 118, 120 t/m 128, 132 t/m 157, 159, 161 t/m 168, 170, 173, 175, 177 t/m 181, 184 t/m 212, 214 t/m 230, 232 t/m 234, 242, 245, 246, 248, 249, 251, 254 t/m 258, 260 t/m 263, 265 t/m 267, 269, 270, 272, 273, 275 t/m 282, 284 t/m 288, 286a, 290 t/m 292, 298, 300, 301 t/m 307, 304a, 309, 311 t/m 316, 312a, 318 t/m 325, 327 t/m 354, 358 t/m 360, 362 t/m 369, 372 t/m 377, 379 t/m 383, 386 t/m 391, 393 t/m 403, 405 t/m 411, 414 t/m 417, 419 t/m 424, 426, 428 t/m 450, 452, 454 t/m 456, 458 t/m 464, 466 t/m 471, 473, 475, 477 t/m 495, 497 t/m 500, 502 t/m 504, 506, 507, 511, 513a, 514, 516 t/m 518, 520 t/m 528, 530, 537 t/m 541, 543, 544.

J.A. Schraets, Beheerder Clichéfonds,
Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo

Cactussen

Aloes

Coniferen

Tillandsias

Uitzonderlijke boeken

Succulenten

Bromelias

Over diverse onderwerpen

Exotica

Kamerplanten

Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58

2513 GT Den Haag tel. 070-64 62 77

Kees en Martine Bos

andere succulenten

cactussen

Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM
(Warmenhuizen)
Tel.: 02269 - 2694

Liefhebbers

zijn de hele week welkom!

AFDELINGSNIEUWS

Programma's.

Afdeling Amersfoort

22 februari : dHr Hanekamp met een lezing over Parodia's
Samenkomst: MAVO-school, Verkeersweg 51, Harderwijk

Afdeling Amsterdam

19 februari : dHr Slikkerveer met een lezing over het geslacht Neochilenia
Samenkomst: zaaltje naast Prinsessekerk, Van Hallstraat 164, Amsterdam

Afdeling Arnhem

11 maart : voordracht met dia's door Hr. Ruijsch.
De afdelingsavonden worden gehouden in de zaal van de Speeltuinenvereniging
Tuindorp (achter Floralaan 18) te Wageningen 's avonds om 8 uur.

Afdeling Brabant-België

26 februari : ledengesprek over de bescherming van onze planten en inrichting van een hob-
bykas
Samenkomst: Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw, de Bavoylei 118, Vilvoorde

Afdeling Dordrecht

4 maart : lezing over bestrijdingsmiddelen door de hr. J. de Vries.
1 april : lezing over erfelijkheidsleer door de hr. H. van 't Zelfde.

Afdeling Gouda

18 februari : dHr Donkelaar met een lezing over vetplanten
18 maart : discussieavond
Samenkomst: Het Brandpunt, Turfmarkt 58, Gouda om 20.00 uur.

Afdeling Groningen

18 februari : de dames Bonefaas, Evers en van Veen houden een verhaal over hun Spanje-
reis
18 maart : Plantenverkoop door fa. Bos uit Schoorl.

Afdeling Den Helder

13 maart : Lezing over Euphorbia door Mevr. Beukema.
Film over Zuid Engeland en de Floralia 1981 door de Heer Witmer.
Bijeenkomst in de kantine Gem. Plantsoenendienst Den Helder. Aanvang 13.30
uur.

Voor-seizoenkorting SOLUS TUINKASSEN

SOLUS tuinkassen zijn, voor snelle beslissers **NU TIJDELIJK NOG VOORDEELIGER.**

Geheel volgens beroepstellers-normen gekonstrueerd uit duurzaam Zweeds aluminium. Met op maat gesneden tuindersglas. Gegarandeerd zorgeloos en levenslang kweekplezier.

Kies uit 9 verschillende modellen: van 5m² tot 15m².
De Hovenier stuurt u gratis een leerzame brochure
MET PRIJZEN EN KORTINGEN. Schrijf een briefje of bel

De Hovenier
Postbus 2186
5001 CD Tilburg
Tel.: 013-635618

de hovenier

ARBEITSKREIS FÜR MAMMILLARIENFREUNDE (AfM)

Interesseert U zich voor Mammillaria's?
De AfM biedt U een tijdschrift met 6 afle-
veringen per jaar, waarin talrijke foto's,
artikelen en veel informatie. Verder heeft
de AfM instellingen voor de bemiddeling
van zaden, stuifmeel, planten en bezit het
een bibliotheek en een diatheek.

Jaarabonnement DM 35,-, eenmalig en-
treegeld DM 20,-.

Voor inlichtingen en aanmelding wendt U
zich tot Rainer Pillar, Klaus Stürmer-
strasse 13, 4500 Osnabrück, BRD.

Afdeling Leiden

- 18 februari : dHr Kapaan met een lezing over de Nederlandse flora
18 maart : dHr Hock met een lezing over Peru
Samenkomst: Lammenschansweg 40A, Leiden.

Afdeling Utrecht

- 8 maart : dHr van Uijen met een lezing over Peru
Inlichtingen: H. van Dijk, Dr. Brevéestraat 61, Bunnik.

Afdeling IJsselstreek

- 26 februari : te Zutphen, dHr Bongaards met een dialezing.

Afdeling Zeeland

- 26 februari : Jaarvergadering
Samenkomst: Herengracht 52, Middelburg.

Afdeling Zuid-Limburg

- 2 maart : ziektebestrijding, zaaien en verpotten.
Alle vergaderingen worden gehouden in het Gemeenschapshuis Hoofdstraat 12 te Schimmert.

ATTENTIE**RUILEN ZONDER HUILEN 1982****ATTENTIE**

Doe (weer) mee met Ruilen zonder Huilen in 1982!
Alle informatie hierover vindt U in de gele pagina's van het januarinumnummer van Succulenta.
We rekenen op U! Het kan nog.

De medewerkers van RzH

Uitbreiding sprekerslijst:

De Heer J.R.P. van Hoey Smith, Groene Wetering 46, 3062 PC Rotterdam heeft aan zijn voordrachtenlijst toegevoegd: nr. 8 Vegetatie Australië en Tasmanië.

TUINCENTRUM "ARIZONA"

Gespecialiseerd in cactussen en vetplanten
Grote collectie met veel aparte soorten.

Concurrerende prijzen. **Aalsmeerderweg 93, naast Peugeot-garage**
4232 CJ Aalsmeer - Tel. 02977-26133

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het Maartnummer moeten uiterlijk 15 februari bij mevr. Smit zijn. Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties de liefhebberij betreffende worden opgenomen.

Gevraagd: Contact met leden, die geïnteresseerd zijn in Rebutia, Aylostera en Mediolobivia om ervaringen, gegevens, en eventueel zaden en planten aan elkaar door te geven; en wie kan mij vertellen of er boeken en/of stencils zijn over deze cacti? Wie heeft voor mij tegen vergoeding, de volgende planten: Rebutia margaretha Lau 550; eos R 333 (wit bloeiend); albopetinata R 312; Leucanthea R 305; densipectinat FR 758; nazareroensis R 305; den-Sluijs, Valeriusstraat 9, 6411 TH Heerlen. Tel. 045-718225.

* * * * *

Te koop: a. een Graafland plantenkas, opbouw cederhout, electr. verw. met thermostaat, waterbak, en dubbele werkbakken, afm. 1.93 x 3.35 m, hoog 2.08 m, en verlichting. Vraagprijs f 1500,- (nieuw thans f 4700,-).

b. Voor iemand met tuin aan het water: een compl. besproeiingsinst. bestaande uit: Jung klok-pomp (electr.), zw. aanvoerslang met kopp. en ca. 30 m pvc buizen met sproeinipfels op 50 cm. Prijs f 200,- (nieuw thans f 650,-). Tel. 02526-72669 (Nieuw Vennep).

* * * * *

Gevraagd: Wie kan mij helpen aan zaailingen of stekken van onverschillig welke Mammillaria's, Matucana's, neoporteria's en Oroya's. Kosten worden vergoed. Aanbiedingen G. Reijkerkerk, Keldermansstraat 13, 4724 AT Wouw. tel. 01658-2098.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 ZG Cothen - Groenewoudseweg 14
Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

Postbus 12 - Tel. 03436-1267

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord
Holland in cactussen en succulenten.
In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496.
Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

Zaden van cactussen en
andere succulenten.

Vraag de nieuwe lijst aan
met meer dan 3000 soorten.

G. Köhres

Bahnstrasse 101

D-6106 Erzhausen-

Darmstadt.

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop.

Geopend van maandag t/m zaterdag van 9-18 uur.

HOVENS cactuskwekerij

Markt 10, 5973 NR Lottum Lottum vindt U,
E3 richting Venlo afslag Venray - Grubbenvorst-Lottum
Telefoon 04763-1693

Duizenden cactusweesjes

zoeken een goed tehuis.
KUNT U ZE DAT BIEDEN?

CACTUSKWEKERIJ

LAKERVELD

Lakerveld 89 Lexmond
Tel. 03474 - 1718

Voor mooie gezonde planten

DER KAKTEENLADEN

Verzendhandel

hobbybenodigdheden
boeken

Alles voor het zaaien van Uw cacteeën

Kamerkasjes, zaaipannen, vierkante potten, zaaiverlichting, verwarmingskabel, schakelklokken, thermostaten, fungiciden, substraten, thermometers, etc.

Kent U onze nieuwe verzamelcatalogus literatuur met meer dan 100 Cacteeën, Orchideeën, Bromeliaceeën, en tuinboeken?

Onze catalogus 81/82 en de verzamelcatalogus literatuur ontvangt U kosteloos op aanvraag (S.v.p. afzender duidelijk aangeven).

Jörg Köpper

Lockfinke 7

D-5600 Wüppertal 1

W-Duitsland

MUUR~KWEKKASJES

IDEAAL VOOR KAKTUSSEN
NIEUW! bijzonder fraaie aluminium/glas
uitv. met 2 openslaande deuren.
VAN f.375,- VOOR f.350 nog 1 maand!

incl. BTW en verzendkosten. Het neusje van de Zalm. Ook ideaal als kamerkasje. Door de openslaande deuren kunt u overal gemakkelijk bij. Afm. 96x63cm, h. 148 cm. Accessoires: Grondverwarmingskabel v.a. f.90,- Petrolkachelkje v.a. f.65,- Uity. Polythene over houten frame slechts f.195,-

VAN DER ZALM

2210 AA NOORDWIJKERHOUT Postbus 7
Westende 52 Tel. 02523 2333 bqq 2203

Karlheinz Uhlig Kakteen

053 Kernen i.R.
Rommelshausen
W-Duitsland Lilienstrasse5

AANVULLING PLANTENLIJST 1981/82

Astrophytum asterias	DM 10,- - 14,-
Echinofossulocactus wippermannii	12,- - 18,-
Espositoa nana	15,- - 24,-
Ferocactus stainesii v. pilosus	15,- - 24,-
Lobivia tegeleriana	13,- - 15,-
Mammillaria moelleriana	4,- - 10,-
Marshallocereus thurberi	10,- - 14,-
Notocactus buiningii	6,- - 20,-
fuscus	8,- - 14,-
scopa v. machadoensis	12,- - 16,-
Parodia alacriportana	10,- - 16,-
punae	10,- - 16,-
subterranea	10,- - 14,-
Ritterocereus pruinosus	25,- - 35,-

Als liefhebbers in Nederland en België kunnen we het best meewerken aan het behoud van de soorten door de succulentenroof stop te zetten. Daar kunnen we zelf wat aan doen. We kunnen op een andere manier moeilijk een bijdrage leveren aan natuurbescherming in een ander werelddeel. Bovendien komt het wel erg huichelachtig over wanneer we bij regeringen van hongerlanden aandringen op natuurbeschermende maatregelen, terwijl we zelf verantwoordelijk zijn voor succulentenroof.

(slot volgt)

Kappelleweg 7, 3945 LA Cothen

De administratie van onze plantenverzameling (3)

R. NAUTA

C. HET FOTO-ARCHIEF

Het foto-archief van onze planten is veel moeilijker systematisch onder woorden te brengen, dan het systeem van de kaarten, waar iedere plant of groep van planten, op een eenvoudige en algemene manier gesorteerd en teruggevonden kan worden. Foto's worden op een andere wijze opgeborgen dan dia's. Foto-negatieven vragen ook om een aparte plaats. Dan is er nog het probleem dat men meestal meer foto's maakt dan uitsluitend van planten die tot de eigen verzameling behoren. Een algemeen foto-register is noodzakelijk. Uitsluitend planten moeten het onderwerp voor dit register zijn.

Op een zekere dag maken we onze eerste foto of dia.

In het foto-register beginnen we met een algemene nummering.

Die eerste foto krijgt nummer 'F-1'.

We vervolgen in dit register met:

- Datum van opname van de foto.
- Aanduiding of het een zwartwitfoto, kleurfoto of dia is.
- De naam van de plant (zo volledig mogelijk).
- Nummerv verwijzing naar het registersysteem van onze plantenverzameling (bijv.: PJ 81-22).
- Eventuele verwijzing naar de eigenaar, tentoonstelling of botanische tuin waar de foto van de bewuste plant genomen is.
- Nummerv verwijzing òf naar de voorraad dia's die in een speciale opbergdoos op chronologische volgorde opgeborgen worden, òf naar bladzijde en-zo van ons foto-album.

NB: **1.** Foto's laten we nooit ergens los liggen, maar behoren los-vast in een album bewaard te worden.

2. Negatieven moeten op precies dezelfde nummerorde als waarin de foto's in ons album voorkomen, in een aparte doos, enveloppe of voorzichtig gehecht in een boek, worden opgeborgen.

Het F.-nummer moet op een rand met een dunne stiftpen vermeld worden.

3. Duplicaten van foto's moeten buiten de verzameling gehouden worden.

4. Zowel op de achterzijde van elke foto, alsook bij of onder de plaats waar de foto in het album bevestigd is, zal de naam van de plant en het verwijzingsnummer naar kaartsysteem B vermeld moeten worden. Het F.-nummer moet ook vermeld worden.

5. Een dia wordt meestal ondersteboven in de projector geschoven.

Dus zal elke notitie ook op de onderste-boven zijde moeten verschijnen, omdat vaak het opbergsysteem ook projectie-gereed zijnde voorraad is. Voor uitzoekdoeleinden is dus deze methode noodzakelijk. Ook hier verwijzing naar kaartsysteem B., naam en F.-nummer.

6. Op een der laatste bladzijden van het F.-register wordt notitie gemaakt van foto's of dia's die uitgeleend zijn.

D. HET ZAAIREGISTER

Zaaien is een apart vak. Er wordt gezaaid, nat gemaakt, soms komt er veel op, soms een heel klein beetje en soms niets.

We nemen voor dit werk een apart register.

Pas wanneer zaailingen op de daartoe dienende leeftijd uitgedund, verspeend of geënt kunnen en zullen worden, en daarna in een definitieve behuizing wortel kunnen schieten - wordt hun verschijning in ons A-register aangetekend, en daarna verder.

Ons zaairegister is als volgt opgebouwd:

- a. Registernummer: volle jaartal met volgorde-nummer van dat jaar.
- b. Zaaidatum.
- c. Naam (familie, geslacht en soort).
- d. Aantal zaden gezaaid (meestal een plus-minus getal).
- e. Herkomst van de zaden.
- f. Aantal ontkiemde zaden, en percentage van het aantal wat gezaaid werd.
- g. Cultuurnotities.
- h. Bestemming der planten, voorzover ze niet in de eigen verzameling blijven. Voor een groot zaaisel moeten enkele regels voor dit registernummer gereserveerd worden.
- i. Nummer en datum voor ons chronologische register (A.), voor die planten die deel van de permanente verzameling gaan vormen.

E. BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

Het valt buiten het bestek van dit artikel om een betoog te houden over catalogus-technieken en sorteer-systemen van boeken en tijdschriften. Succulenten-liefhebberij is een erg gespecialiseerde bezigheid.

In de meeste gevallen is de bibliotheek niet groot en blijft hij wel overzichtelijk. Iedereen kan voor zich zelf wel een kataloog samenstellen van boeken, tijdschriften, belangrijke folders of zaadcatalogi. In ons kaartsysteem B moet echter wel een plaats gereserveerd worden voor aantekeningen betreffende bekende of voorradige literatuur. Dit zijn dan meestal verwijzings-aantekeningen. Immers, onze plantenkaart uit systeem B is het centrum van onze administratie. Op die kaart moet dus vermeld worden in welk boek, en op welke bladzijde iets belangrijks geschreven is over de betreffende plant. Slechts één regel zij hier vermeld, welke ons inziens belangrijk is. De notitie moet namelijk compleet en correct zijn en zonder te veel afkortingen of verkortingen vermeld worden. Het is een hinderlijke gewoonte en vaak ook zeer verwarrend wanneer men de naam van een plant slechts aanduidt met de soortnaam.

Een *Lithops optica* wordt dan een 'optica' en een *Notocactus leninghausii* wordt meestal aangeduid met 'lening' of 'leninghausii'. Vooral waar groepen mensen, waarvan velen beginners zijn, dit soort identificeringstaal moeten aanhoren, verwerken en/of onthouden, is dit zeer onjuist en verwarrend.

Dus de notitie omtrent een afbeelding of artikel van een zekere plant luidt

als volgt:

(ten behoeve van *Mammillaria pennispinosa* Krainz):

'*Succulenta* 60:3, tevens kleurenfoto op voorblad'.

Willowweg 109, Penhill, Eersterivier 7100, R.S.A.

(wordt vervolgd)

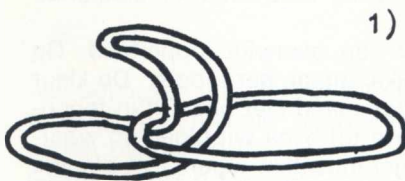
Rectificatie: De foto op p. 5 van het januarinummer van *Succulenta* is van de heer A. Buining. Zie ook p. 28 van dit nummer.

Lezers schrijven

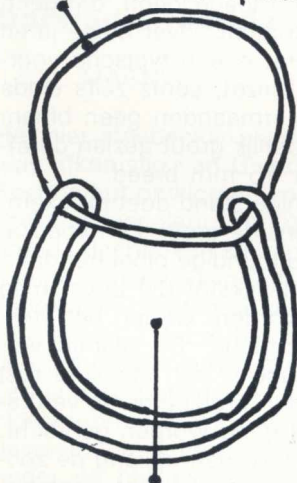
J. CLAESEN

In het slotartikel over "Cactussen en Hydrocultuur", opgenomen in het oktobernummer van ons tijdschrift, doet de auteur ons vier middeljes aan de hand om, bij het enten, de nodige druk uit te oefenen op het entstuk. Eén ervan werd als volgt omschreven: "Twee elastiekjes in elkaar haken, één om de ent vast te maken, het andere rond de onderstam achter de doorns haken". Aangezien deze toch wel interessante werkwijze niet algemeen verspreid is en, anderzijds, de hiervoor gedane beschrijving voor tal van lezers nog al vaag zal zijn om de methode in de praktijk te kunnen omzetten, vond ik het nuttig de toestand even te verduidelijken met een tekening. Heel het gebeuren nog eens op een rijtje gezet:

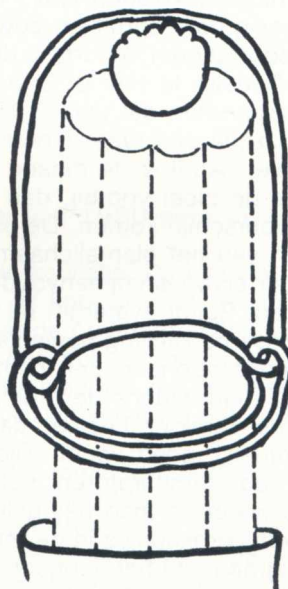
Tekening 1): het ene elastiekje wordt in het andere gehaakt.

over entstuk spannen

over entstam schuiven

Tekening 2): het onderste elastiekje (met dubbele lus) wordt over de entstam gebracht en op de gewenste hoogte vastgezet. Het tweede elastiekje (het bovenste) wordt daarna in een opwaartse beweging over het entstuk gespannen.

Tekening 3): resultaat.

Het is een eenvoudige, vlugge en accurate manier om het entstuk vast te zetten. Bovendien kan de druk probleemloos naar wens geregeld worden, door het elastiekje dat rond de entstam zit, op- en neerwaarts te verplaatsen. Alleszins het proberen waard en succes gegarandeerd, reeds bij de eerste poging!

Eendekkerlaan 22, 1150 St. Pieters-Woluwe, België

Wat denkt U van... (22)

Gymnocalycium bruchii (Speg.) Hoss.

TH.M.W. NEUTELINGS

Dit sterk spuitende plantje is in staat na enige jaren tot een meerkoppige zode uit te groeien. In doorsnee wordt elke spruit niet groter dan 4 cm lang en 5 cm Ø. Het plantelichaam heeft 10-12 kinloze ribben, waarop de knobbeltjes staan, met 10 of meer witachtige doortjes. Soms zijn er ook middendoorns in de areolen zichtbaar.

Er zijn diverse vormen in deze soort, een zelfs met langere, afstaande doorns.

De hier afgebeelde vorm is een plant met een blauwige opperhuid. De bloem van deze vorm is naar mijn persoonlijke smaak het mooist. De kleur is schitterend rozeviolet en de bloemdekbladen slaan niet om. Dit in tegenstelling met de groene vorm, die zeer lichtroze tot bijna wit bloeit en waarvan de bloemdekbladen wat "rommelig" gerangschikt staan. Dit blauwe exemplaar groeit, spruit en bewortelt ook gemakkelijker en sneller dan de groene soortgenoot. Voorts is de bloeiwilligheid beduidend groter, zoals op de foto duidelijk te zien is. Daaraan dient te worden toegevoegd, dat geen van de zijspruiten dat jaar (1979) bloemen voortbracht. Over enige jaren kan zo'n zode een waar bloementapijt vormen. Het is een typische voorjaarsbloeier. April is de maand waarin de bloei al inzet, soms zelfs einde maart. Is de bloei voorbij, dan zal tijdens de zomermaanden geen bloem meer tevoorschijn komen. De bloemen zijn uitzonderlijk groot gezien de afmetingen van het plantelichaam: 35 mm lang en 45 mm breed.

De cultuur ervan is vrij eenvoudig. Een lichte, zonnige stand doet dit exemplaar goed. Ruime watergift na de bloei. Dus tijdens de groei. Een voedzame grondamenstelling bewerkstelligt tevens een uitbundige bloei het daarop volgende voorjaar. Een bemesting die ook wat stikstof (N) bevat mag een paar maal tijdens de groeiperiode gegeven worden. Gezien het sterk spuitende karakter bestaat daaraan kennelijk behoefte. Dit plantje verdraagt redelijk goed vocht. Tijdens de winterperiode is een absolute rust vereist. Lage temperaturen, net boven 0° C worden probleemloos verdragen. De watergift mag pas geleidelijkaan weer op gang worden gebracht, zodra de bloemknopjes in de maand februari of maart, naar gelang de zonnigheidsgraad van het voorjaar, in het centrale groeipunt zichtbaar worden. Voor de vensterbankkwekers is dit een zeer aantrekkelijk exemplaar. Maar

Gymnocalycium bruchii

Foto van de schrijver

wel oppassen voor fel zonlicht rond de middaguren. In de winterperiode zo mogelijk in een koele doch vorstvrije ruimte de plant wegzetten, zodat dan gieten overbodig is.

Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Dorstenia foetida (Forsk.) Schweinf.

J.C.A. MAGNIN

Het hier afgebeelde plantje is in het voorjaar van 1980 gezaaid. Het zaad was afkomstig van G. Köhres uit Duitsland.

Snel na het ontkiemen vormt zich al een klein knolletje. De plant is dan ook een knolsucculent. Een groot gedeelte van de knol bevindt zich onder de grond; slechts een klein deel van de knol met de op latere leeftijd zich vormende dikke takken zijn zichtbaar. Zowel de knol als de takken zien er knoestig en wrattig uit. De ovale kortgesteelde blaadjes zijn ongeveer 3 cm lang en tot 1½ cm breed. In het eerste jaar al ontstaan op het knolletje in de bladoksels nieuwe groeipunten.

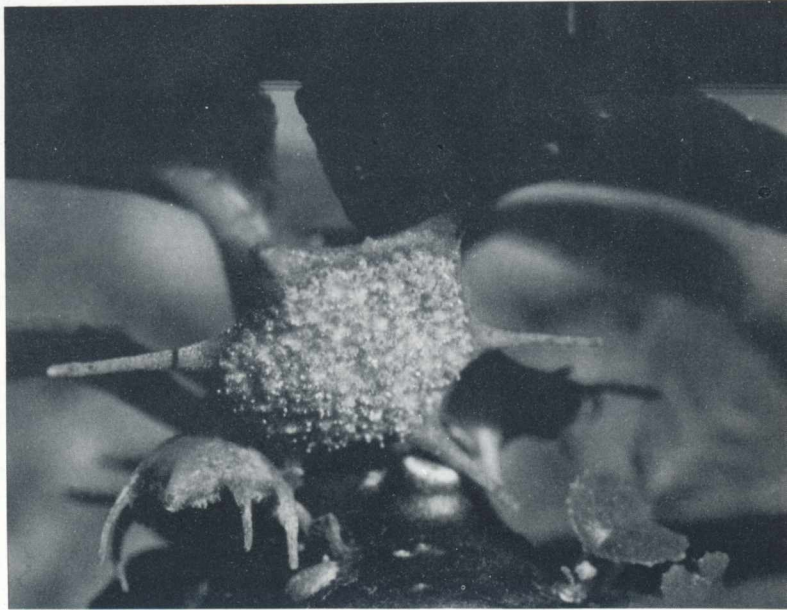
Eén jaar na het zaaien verschenen vroeg in de zomer van 1981 de eerste bloeiwijzen. Het zijn uiterst merkwaardig gevormde bloemen. Ze zijn kort gesteelde (ca. 1 cm) en staan, zoals op de foto van de plant goed te zien is, onder de blaadjes in het groeipunt. Wat een bloem lijkt is een kantige bloembodem met een diameter van ca. 1 cm, die ook wel bloemkoek ge-

Dorstenia foetida:
een bloeiend
exemplaar

*Bloem
van Dorstenia
foetida*

*Foto's van
de schrijver*

noemd wordt. Op de omtrek van de bloemkoek zitten tentakelachtige punten (6-9) van ook ongeveer 1 cm, waardoor het geheel een veelpuntige ster is. De bloemkoek is lichtgroen met geel, de punten zijn donkerder. In de bloemkoek zitten de meeldraad- en stamperbloemen. *Dorstenia foetida* is zelffertil, zodat toch zaden worden gevormd, ook als we maar één plant in ons bezit hebben. De beigeleurige, ongeveer 1 mm grote zaden worden in de bloemkoek gevormd. Zodra ze rijp zijn, worden de zaden uit de bloemkoek geperst en vallen om de plant op de grond. Hier ontkiemen ze weer heel eenvoudig. In dit eerste jaar, dat het plantje heeft gebloeid, hadden zich ongeveer 6 bloemen gevormd.

De plant komt uit Zuid-Arabië, een streek waar niet veel planten in onze verzamelingen vandaan komen.

Het geslacht *Dorstenia* bestaat uit ongeveer 170 soorten, waarvan een aantal succulente soorten in Tropisch- en Oost-Afrika en Zuid-Arabië voor-

komen. Het is genoemd naar de botanicus Theodore Dorsten (1492-1552) en is in 1737 opgesteld door Linnaeus. De planten worden meestal tot de Moerbeifamilie (Moraceae) gerekend, een familie die verder slechts weinig vetplanten kent.

Dit eerste jaar in de zomer heeft de plant vrij veel water gekregen en heeft buiten in de zon gestaan. Overwinterd is het plantje op de vensterbank bij 15 tot 20° C. In de winterperiode vallen de blaadjes af. Wel is de grond niet helemaal droog geweest.

Hoewel het niet gemakkelijk is om aan een plant te komen, verdient het zeker de moeite deze kleinblijvende, snel en gemakkelijk bloeiende plantjes te kweken.

Ooievaarstraat 3, 3291 XK Strijen

Enkele aspecten van het kweken van cactussen in de open lucht, de warme platte bak en in de kas (2)

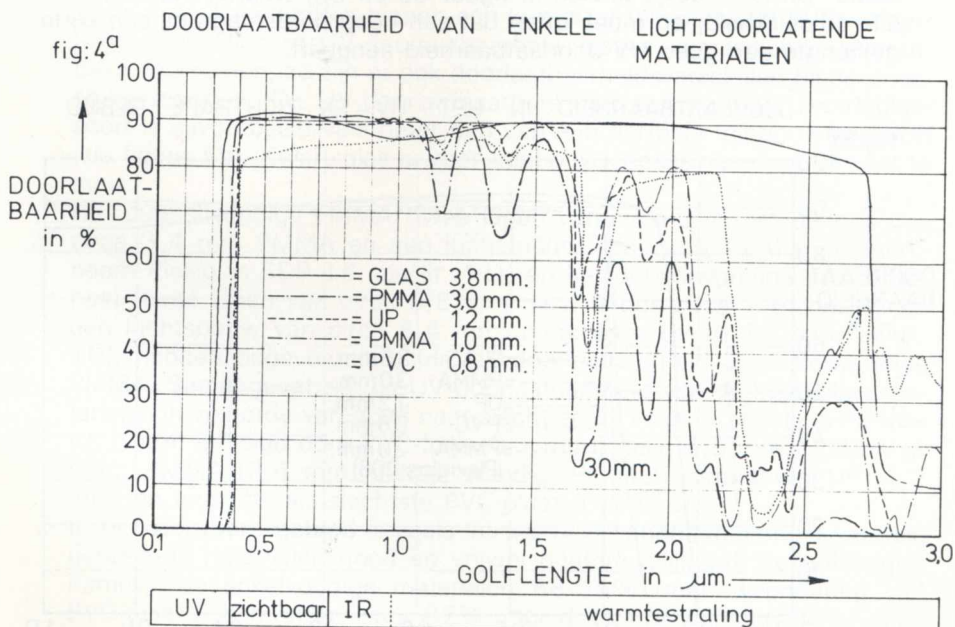
H. RUINAARD

Lichtdoorlaatbaarheid

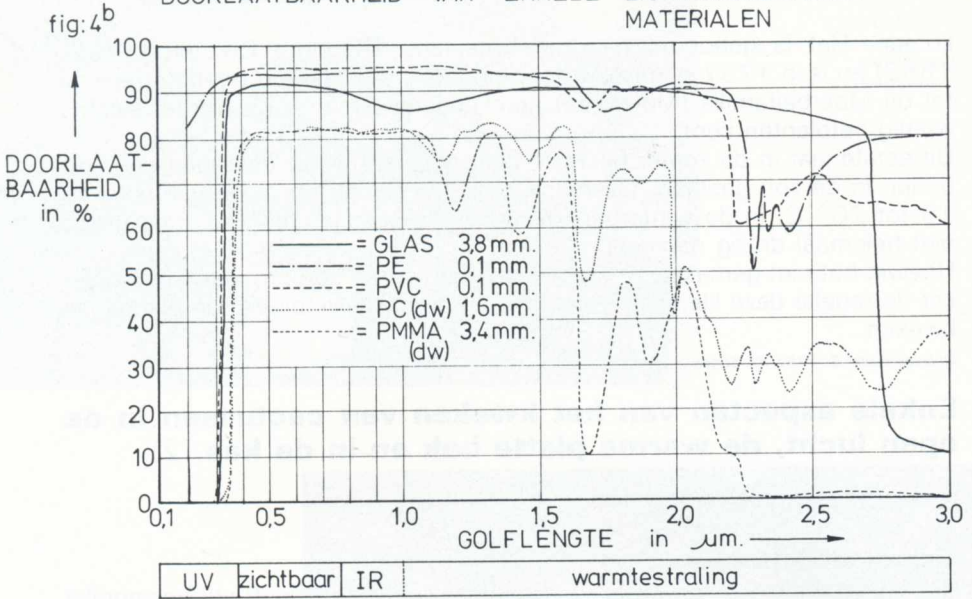
Het voorgaande verhaal over UV, zichtbaar licht en IR heeft vrij belangrijke consequenties voor het kweken van succulenten in de openlucht, in de platte bak of in de kas.

In de platte bak en in de kas staan succulenten altijd onder een lichtdoorlatend materiaal (meestal glas) dat een gedeelte van het zonlicht tegenhoudt. De lichtdoorlaatbaarheid van zo'n materiaal is dus van groot belang. Deze wordt uitgedrukt in procenten van het invallende licht (bij 100% wordt dus alles doorgelaten en bij 0% alles geabsorbeerd en/of gereflecteerd) en is afhankelijk van de golflengte, waarbij deze wordt gemeten.

In figuur 4 is de doorlaatbaarheid van enkele lichtdoorlatende materialen, in het voor planten belangrijke golfgebied van 0,2 tot 3,0 μm weergegeven.

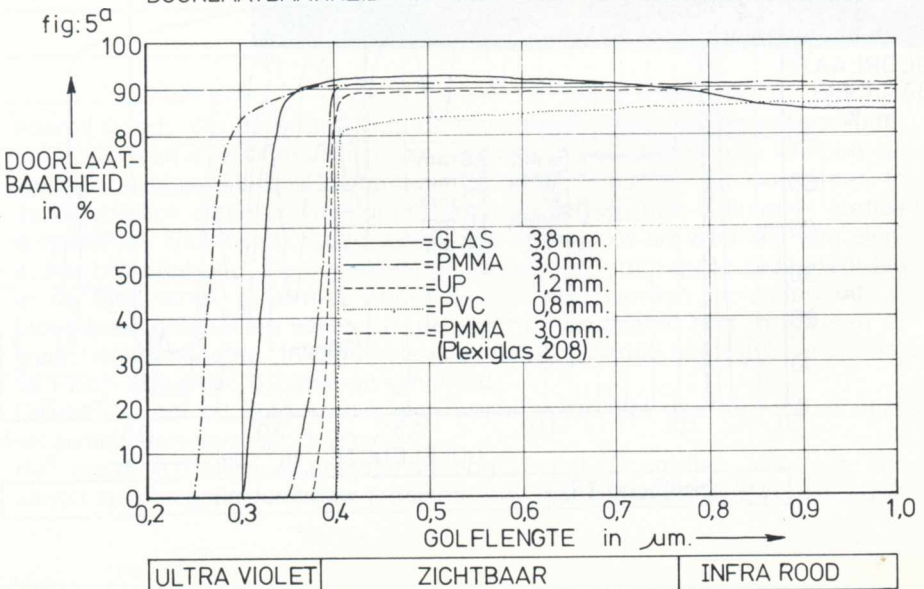
DOORLAATBAARHEID VAN ENKELE LICHTDOORLATENDE MATERIALEN

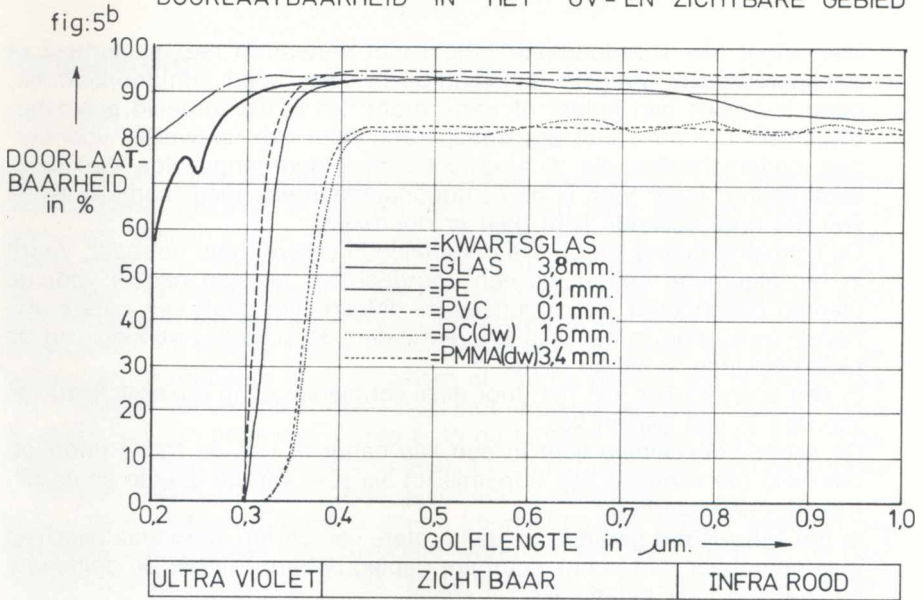
Een dergelijk doorlaatbaarheidsspectrum is karakteristiek voor het betreffende materiaal en is verder afhankelijk van de dikte van het betreffende materiaal. Wanneer we de belangrijkste materialen voor de kassenbouw, namelijk glas, polytheen (PE), polyvinylchloride (PVC), polyester (UP), polycarbonaat (PC) en plexiglas (PMMA) met elkaar vergelijken, valt het volgende op te merken: (N.B. plexiglas en ook perspex zijn beide handelsnamen voor de glasheldere kunststof die bekend is onder de chemische naam polymethylmethacrylaat afgekort met PMMA).

1. **In het UV-gebied** is de doorlaatbaarheid van PE-folie onbetwist het beste. Dit is duidelijk te zien in figuur 5a en 5b, waarbij men er, voor alle duidelijkheid, op moet letten dat een hoog percentage bij een korte golflengte een goed UV-doorlaatbaarheid aangeeft.

DOORLAATBAARHEID IN HET UV - EN ZICHTBARE GEBIED

DOORLAATBAARHEID IN HET UV- EN ZICHTBARE GEBIED

In tegenstelling tot het algemeen bekende verhaal blijkt de UV-doorlaatbaarheid van plexiglas slechter te zijn dan die van glas. Achter een plexiglasruit wordt men dus net zo min bruin als achter een glazen ruit.

Er bestaan wel plexiglastypen met een verbeterde UV-doorlaatbaarheid doch deze worden alleen op speciale aanvraag (en daarom alleen in grotere hoeveelheden) geleverd. De UV-doorlaatbaarheid van polyesterplaat (1,2 mm dikte) is nog iets slechter dan die van plexiglas en is ongeveer gelijk aan die van PVC-plaat (0,8 mm dikte); PVC-folie (0,1 mm dikte) heeft een iets betere UV-doorlaatbaarheid dan glas.

Zoals er bij kunststoffen binnen één kunststof (bijvoorbeeld PVC) onderlinge verschillen in UV-doorlaatbaarheid tussen verschillende leveranciers voorkomen, zo zijn er ook doorlaatbaarheidsverschillen bij de diverse glassoorten. De UV-doorlaatbaarheid van een normale kwartsglassoort is bijvoorbeeld veel beter dan van een normale tuinbouwglassoort (zie figuur 5b). Kwartsglas is voor tuinbouwtoepassingen echter veel te duur.

Het dubbelwandige PMMA (twee lagen van circa 1,7 mm dikte is dus circa 3,4 mm PMMA en een luchtsouw van circa 12,6 mm, merknaam Plexiglas SDP 16, zie lit. 11), en het dubbelwandige polycarbonaat (twee lagen van circa 0,8 mm dikte is dus circa 1,6 mm PC en een luchtsouw van circa 8,4 mm, merknaam Lexan 10 mm, zie lit. 10), hebben ongeveer dezelfde UV-doorlaatbaarheid als enkelwandige PMMA. Samengevat ziet de UV-doorlaatbaarheid van de besproken materialen in volgorde van goed naar slecht er als volgt uit: beste is PE-folie (0,1 mm) gevolgd door PVC-folie (0,1 mm), glas (3,8 mm), PMMA (3 mm), PMMA (3,4 mm) dubbel wandig, PC (1,6 mm) d.w., UP (1,2 mm) en tenslotte als slechtste PVC-plaat (0,8 mm).

2. **In het zichtbare gebied** is zoals verwacht de doorlaatbaarheid van alle genoemde materialen goed en vrijwel onafhankelijk van de golflengte, namelijk de enkelvoudige materialen 88-95% (met uitzondering van PVC-plaat 0,8 mm) en circa 82% voor de dubbelwandige materialen.

Men moet hier lichtdoorlaatbaarheid niet verwarren met helderheid of transparantie. Matglas is bijvoorbeeld zeer goed lichtdoorlaatbaar, maar is beslist niet helder of transparant. Zo is bijvoorbeeld polyesterplaat (UP 1,2 mm) niet erg transparant. Men kan nauwelijks voorwerpen onderscheiden die zich erachter bevinden ten gevolge van lichtverstrooiing; maar toch is de lichtdoorlaatbaarheid goed, namelijk 88% van het erop vallende licht gaat er doorheen.

De lichtverstrooiing die bij alle materialen in zekere mate optreedt, wordt in het algemeen eerder als een voordeel dan als een nadeel voor de planten beschouwd. Dit zogenaamde diffuse licht geeft een betere uniforme verlichting in een kas en vermindert de schaduwwerking van de kasconstructie in sterke mate.

In een polyesterkas lijkt het door deze lichtverstrooiing duidelijk lichter te zijn dan in een glazen kas.

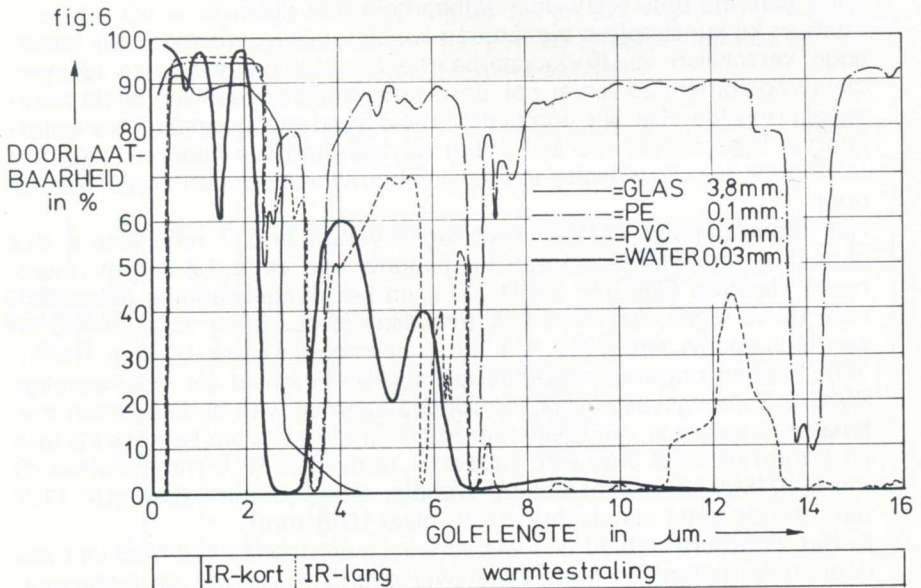
De totale hoeveelheid licht in een kas hangt af van de totale doorlaatbaarheid (de zogenaamde transmissie) als som van de directe en de diffuse doorlaatbaarheid.

3. In het Infra-Rood-gebied zijn veel grotere verschillen in doorlaatbaarheid waarneembaar dan in het zichtbare gebied, waarbij verder de golflengte nu **wel** een zeer belangrijke rol speelt.

In het kortgolfige IR-gebied (tot 3 μm) heeft PMMA (dikte 3,0 mm) gemiddeld genomen de slechtste IR-doorlaatbaarheid. Polyester (UP dikte 1,2 mm) heeft een iets betere IR-doorlaatbaarheid gevolgd door PC (dikte 1,6 mm dubbel wandig), PMMA (dikte 1,0 mm), PVC (dikte 0,8 mm), PVC (dikte 0,1 mm), PE (dikte 0,1 mm) en tenslotte heeft glas gemiddeld over dit gebied de beste IR-doorlaatbaarheid (zie figuren 4a. en 4b.).

In het langgolfige IR-gebied (boven 3 μm) zijn alleen nog PVC-folie en PE-folie in zekere mate doorlaatbaar (zie figuur 6).

DOORLAATBAARHEID IN HET INFRA ROOD GEBIED

Eigenaardig?

PAUL NEUT

Reeds enkele jaren in het bezit van enkele exemplaren van *Neochilenia paucicostata*, gelukte het me verleden seizoen twee planten onderling te bestuiven. Beiden zetten vrucht en ik hoopte beloond te worden met een massa zaden. In november zagen de vruchten er nog steeds fris-rose uit. de bessen vertoonden na 4 maanden nog geen teken van opdrogen noch inschrompelen. De planten hangen bovenaan in de serre om nog zoveel mogelijk van de laatste zonnestralen te genieten. Ik achtte het moment gekomen om te proberen of de vruchten al van de planten los te krijgen waren. En jawel, de vruchten losten heel vlot en lieten een kleine basale ronde opening zien van ongeveer 2 mm ϕ . In de tamelijk volumineuze en "opgeblazen" vruchten vielen praktisch geen zaden te bespeuren, wel een massa ontkiemde zaden en reeds goed gevormde "zaailingen"!

Stelt u mijn verbazing voor! Ik sneed voorzichtig een vrucht open en bemerkte dat de plantjes vastgeworteld waren in het vruchtvlees en de beswand. Zo goed en zo kwaad als het ging bracht ik de plantjes over in een zaaisubstraat en hoop nu dat ze verder groeien. De plantjes waren merendeels ongeveer 3 mm groot en 1 mm ϕ .

Nu stel ik me wel enkele vragen: Hoe konden die zaden binnenin de zaadbes tot ontkieming geraken? Bevatte de volumineuze zaadbes zoveel vocht dat door de laatste zonnewarmte de zaden spontaan kiemden en zich in de bes vastwortelden? Is dit een algemeen verschijnsel of beperkt dit zich dat tot sommige soorten of nog meer speciaal tot *Neochilenia paucicostata*? Is dit fenomeen uitzonderlijk, doet zich dat slechts sporadisch voor en enkel in kultuur of is dit werkelijk een natuurlijk proces?

Allemaal vragen waar ik geen antwoord op vind. In mijn beschikbare lectuur (Cactus-Succulenta-Dodonaeus-Backeberg-Cullmann) vind ik dienaangaande niets.

Hebben andere liefhebbers dezelfde ervaring en wat is hun uitleg? Kan iemand daarover een wetenschappelijke verklaring geven? Beide planten hangen in gezelschap van *Echinopsis* (meerdere), alle met zaadbessen die "normaal" rijpen, openbarsten en opdrogend verschrompelen. Nog nooit zag ik een rijpingsproces op die wijze verlopen. Ik bezit een duizendtal planten van allerlei geslachten, maar ondanks de 12 jaar ervaring weet ik geen antwoord.

Het schiet me te binnen dat het zaaien van *Neochilenen* of *Neoporteria's* menigmaal mislukte, nl. de zaden kwamen betrekkelijk vlug op en tijdens de eerste 14 dagen stelde er zich geen enkel probleem. Pas achteraf viel het tegen, het was of dat zaaisel wegsmolt. Er was nochtans geen enkel spoor van schimmels of wat dan ook. Het kwam zover dat ik beide geslachten maar van mijn bestellijst schrapte. Menig liefhebber die ik daarover raadpleegde vertelde me identiek hetzelfde, dezelfde tegenslagen bij het zaaien. Nu, na 3 weken, staan die plantjes schijnbaar goed in het substraat vast en groeien. Zou het kunnen dat het vooraf kiemen in de zaadbes enkel een "natuurlijk" proces is? Eigenaardig.

P.S. Achteraf stelde ik net hetzelfde vast bij *Neochilenia napina*, meerdere planten met verscheidene zaadbessen, wat een eventuele theorie zou kunnen inhouden(?).

Rumoldusstraat 16, B-1750 Schepdaal, België

TIJDSCHRIFTEN

Cactus & Succulent Journal (U.S.), Vol. 53, no. 1, Jan.-Febr. 1981.

De species nova *Echeveria difractens* wordt door M. Kinnach en A. Lau in woord en geschrift de lezer voorgesteld.

A. Lau is toe aan deel 14 van zijn reisverslag door Zuid-Amerika.

J. Robbin schrijft over Mesemsoorten die tegen koude en sneeuw bestand zijn.

23 bladzijden worden gewijd aan het geslacht *Pediocactus* en wel door K. Heil, B. Armstrong en D. Schleser, waarmee ruim de helft van de redactionele tijdschrifttruimte in beslag genomen wordt. En daarbij plaatst men liefst 40 kleurenfoto's! Voor de belangstellenden onder ons een aanbevelenswaardig artikel.

Cactus & Succulent Journal (U.S.), Vol. 53, no. 2, Mar.-Apr. 1981.

L. Diers en E.E. Pereira stellen de species nova *Discocactus lindaianus* voor.

C.L. Scott behandelt enige *Haworthia*soorten, welke in het oostelijk deel van de Kaaprovincie voorkomen.

Alfred Lau zit nog steeds in Bolivia, getuige de inhoud van deel 15 van zijn Zuidamerikaanse reisverhalen.

C. Glass en R. Forster presenteren de species nova *Mammillaria anniana*, vernoemd naar de echtgenote van A. Lau, Anni geheten.

Myron Kinnach koos als onderwerp de in bomen groeiende cactus *Nopalxochia ackermanii*.

Cactus and Succulent Journal (U.S.), Vol. 53, nr. 3, May-June 1981.

B.N. Meyer en J.L. McLaughlin openen dit nummer met een artikel over het economisch gebruik van *Opuntia*'s. Myron Kinnach brengt *Weberocereus biolleyi* voor het voetlicht. R.C. Schifferdecker behandelt *Coryphantha (Escobaria) missouriensis*, N.F. McCarlen vraagt aandacht voor fossiele cactussen en succulenten uit het late Pleistoceen, C.L. Scott geeft de nieuwbeschrijving van *Haworthia sordida* var. *lavrani*, gevonden in de Kaaprovincie.

In deel 2 over *Crassula*'s behandelt Ed Doak weer enige soorten in woord en beeld. Louise Lippold geeft haar kweekervaringen weer met *Dorstenia*soorten. Reid Moran en M. Benedict verhalen over hun natuurervaringen met *Dudleya pachyphytum* in Neder Californië. Een zestal kleurenfoto's zijn daarbij afgebeeld. De nimmer falende pen van Alfred B. Lau is al aan deel 16 van zijn Zuidamerikaanse reisverhalen. Nu bevindt hij zich in het hart van Bolivia. C. Glass en R. Forster geven de officiële beschrijving van *Mamm. schiedeana* var. *dumetorum*, twee oude bekende planten in een nieuwe combinatie dus.

Cactus and Succulent Journal (U.S.), Vol. 53, no. 4, July-August 1981

D. Hardy en E. Retief bespreken de caudiciforme *Cyphostemma*soorten, die in Zuid-Afrika inheems zijn. Inge Hoffmann brengt haar Chileens reisverhaal, deel 1. D.L. Marsh vertelt hoe in Milwauke onder een drielat reusachtige glaskoepels van ca. 25 m hoog en 45 m in Ø diverse exotische planten, waaronder cactussen en overige vetplanten tentoongesteld worden. Succulente planten in bonsai-uitvoering koos E. Gunnell als onderwerp. B.L. Snow duikt in de geschiedenis van de Cactaceae wat het Zuidoostelijk deel van de Verenigde Staten betreft. Rolf Rawe vestigt de aandacht op de sectie *Saxetana* uit het geslacht *Conophytum*. Daarbij wordt de nieuwbeschrijving gevoegd van *Conophytum klinghardtense* en de determinatietabel voor deze totale sectie. D. en H. Mathes kozen als onderwerp de wonderlijke wereld van de *Rebutia*'s, wat met een vijftal kleurige foto's ondersteunt wordt. G. Wakelin-King behandelt de geschiedenis van het geslacht *Lithops* vanaf de tijd, dat de mens deze plantengroep ontdekte. Ditzelfde geslacht blijft inspiratie verschaffen, nu aan J.A. Jump, die het zaad als een criterium voor de classificatie van de *Lithops*soorten behandelt. A.H. Anderson gaat dieper in op het gebruik van insecti- en fungiciden.

Th.M.W. Neutelings, *Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal*

INHOUD

Mammillaria carmenae - A.B. Pullen	26
Studiegroep voor Succulente planten - R. Rubingh	26
Discocactus horstii (en een eenvoudige manier om 's avonds of 's nachts te fotograferen) - At de Lange	27
Een zeer geslaagde cactusreis naar de Costa Brava, Spanje - G. de Lange	31
Een nadere kennismaking met Melocactus giganteus Buin. & Bred. - P. Braun	32
Succulentenbescherming georganiseerd (1) - N. Vermeulen	35
De administratie van onze plantenverzameling (3) - R. Nauta	37
Rectificatie	39
Lezers schrijven - J. Claesen	39
Wat denkt U van... (22) <i>Gymnocalycium bruchii</i> - Th. Neutelings	40
Dorstenia foetida - J. Magnin	41
Enkele aspecten van het kweken van cactussen in de open lucht, de warme platte bak en in de kas (2) - H. Ruinaard	43
Eigenaardig? - P. Neut	47
Tijdschriften - Th. Neutelings	48